

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp besluit van de Vlaamse Regering betreffende een vierjarige subsidieregeling ter bevordering van de hinterlandconnectiviteit van de Vlaamse zeehavens via nieuwe corridorshuttles en frequentieverhogingen van terminalhubshuttles**
- **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Voorliggend ontwerp van subsidiebesluit regelt een tijdelijke financiële ondersteuning van de binnenvaartsector door een deel van de extra kosten te dekken die gepaard gaan met het inleggen van corridorshuttles en terminalhubshuttles. De voorgenomen steunmaatregel werd goedgekeurd door de Europese Commissie (SA.60177 (2021/N)).

Het ontwerpbesluit werd principiële goedgekeurd op 19 november 2021 en vervolgens bezorgd aan de Raad van State. In deze nota worden de opmerkingen van de Raad van State (advies 70.562/3 van 28 december 2021) kort toegelicht. Alle opmerkingen werden verwerkt in het definitieve besluit.

Op basis van het definitieve besluit van de Vlaamse Regering kan de *'Oproep aanvragen versnelling modal shift – Selectie van projecten voor optimaliseren containerbinnenvaart in achterland Vlaamse havens'* verstuurd worden naar de in aanmerking komende inland terminals.

Bijlagen:

- Ontwerp van subsidiebesluit
- steunmaatregel SA.60177 (2021/N) – steunregeling ter verbetering van de kwaliteit van intermodale verbindingen vanuit en naar de Vlaamse zeehavens

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld:

- Mobiliteit en Openbare Werken

Beleidsdoelstelling:

- Efficiënte logistiek, duurzame goederenmobiliteit, samenwerking met en tussen de Vlaamse zeehavens, modal shift.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

1. Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het taalkundig en wetgevingsadvies nr. 2021/314 van 3 augustus 2021.
2. De Inspectie van Financiën verleende haar advies op 27 september 2021.
3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 11 november 2021.
4. Het ontwerp van besluit werd door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurd op 19 november 2021 (VR 2021 1911 DOC.1288/1)
5. De Raad van State verleende haar advies op 28 december 2021 (advies 70.562/3)

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zie nota VR 2021 1911 DOC.1288/1.

B. SPECIFIEK

Zie nota VR 2021 1911 DOC.1288/1.

C. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Begripsomschrijvingen

Artikelen 1 en 2 bevatten een aantal definities en verwijzen naar kaarten voor de geografische afbakening van de in aanmerking komende corridors.

Verschillend t.o.v. het voorontwerp van subsidiebesluit is dat de voor subsidie in aanmerking komende consortia en terminalhubs zich binnen de rode cirkels op de plannen in bijlage bevinden.

Hoofdstuk 2. Steun voor corridorshuttles

Artikelen 3 en 4 bevatten de subsidieformules en de subsidievoorwaarden.

Art. 4, §4, voorziet (ontvankelijkheids)voorwaarden. Bij aanvang van de projecten wordt gecontroleerd of aan de voorwaarden in 1°, 2° en 3° voldaan wordt. De voorwaarde in 4° wordt geverifieerd op basis van een kwartaalrapportage, opgesteld door de deelnemende inlandterminals.

Hoofdstuk 3. Steun voor frequentieverhogingen van terminalhubshuttles

Artikelen 5 en 6 bevatten de subsidieformules en de subsidievoorwaarden.

Art 6, §2, voorziet (ontvankelijkheids)voorwaarden. Bij aanvang van de projecten wordt gecontroleerd of aan de voorwaarden in 3° en 4° voldaan wordt. De voorwaarden in 1° en 2° worden geverifieerd op basis van een kwartaalrapportage, opgesteld door de deelnemende inlandterminals.

Hoofdstuk 4. Selectieprocedure

Art. 7 geeft aan hoe de selectie van projecten plaatsvindt. De wegingsfactoren per evaluatiecriterium die gebruikt zullen worden in de oproep, zijn ook in dit artikel opgenomen. Het advies van de jury aan de Vlaamse Regering dient als basis voor het toekenningsbesluit van de Vlaamse Regering, dat de finale beslissing vormt met betrekking tot de geselecteerde projecten en waarin ook de maximale jaarlijkse subsidiebedragen per begunstigde opgenomen worden.

De toegevoegde waarde van deze selectieprocedure laat toe om een multidisciplinaire jury samen te stellen waarin onder meer ook de expertise van de Vlaamse havenbedrijven, Lantis, De Vlaamse Waterweg en Multimodaal.Vlaanderen opgenomen wordt. Deze expertise draagt er onder meer toe bij om bij de beoordeling van de meerwaarde van een project rekening te houden met de operationele haalbaarheid van het project (bv. de evaluatie van het daadwerkelijke engagement voor inzet van ploegen door de maritieme terminals om vaste behandelingsvensters te waarborgen, de detectie van eventuele planningsconflicten tussen verschillende binnenvaartdiensten, ...). Deze informatie wordt door de Vlaamse havenbedrijven systematisch bijgehouden en door deze extra toets zullen onhaalbare voorstellen niet opgenomen worden in het advies aan de Vlaamse Regering.

In functie van het aantal geselecteerde projecten, de jaarlijkse evaluatie van deze projecten (zie art. 10 OBVR) en het beschikbare budget kan beslist worden om elk jaar een nieuwe oproep voor aanvragen te organiseren.

Verschillend t.o.v. het voorontwerp van besluit is dat in het artikel duidelijk gesteld wordt dat alle inlandterminals die zich langs de corridors en binnen de rode cirkels op de plannen in de bijlage van dit besluit bevinden, kunnen deelnemen aan de oproep voor aanvragen.

Hoofdstuk 5. Toekenningsprocedure van de subsidies

Art. 8 bepaalt dat de geselecteerde terminalhubs en consortia per kwartaal aan het departement Mobiliteit en Openbare Werken de activiteiten (investeringen en binnenvaartroundtrips) rapporteren. Het departement controleert de rapportages op basis van bewijsstukken en op basis van cross-checks (juistheid van gerapporteerde gegevens) op containerniveau in samenwerking met de Vlaamse Waterweg en de deelnemende havenbedrijven (door gebruik te maken van de

informatie in operationele systemen). Het resultaat van deze controleactiviteit bepaalt het werkelijke steunbedrag per kwartaal en per begunstigde. Het departement MOW is verantwoordelijk voor de uitbetaling van de kwartaalsubsidies in naam en voor rekening van Lantis en de betrokken havenbedrijven.

Art. 9 bevat de weergave van de verantwoordelijkheid van de subsidiërende overheden met betrekking tot de naleving van de toegestane staatssteundrempels per begunstigde, zoals bepaald door de Europese Commissie. De Commissie hanteert een vermoeden van noodzaak en evenredigheid van de steun wanneer de steun beneden de grenswaarde van 30% van de totale kostprijs van het vervoer en de 50% van de in aanmerking komende kosten¹ blijft.²

Uit de voormelde beslissing van de Europese Commissie SA.60177(2021/N) van 6 augustus 2021 blijkt dat het verschil in externe kosten van de binnenvaart ten opzichte van het wegvervoer, dat zal worden gebruikt voor de toepassing van het plafond voor de externe kosten, op 31,64 euro/1000 tkm wordt geschat. Dit verschil wordt nu ook in het subsidiebesluit opgenomen.

Tevens worden ook de regels met betrekking tot cumulatie van subsidies van de steunmaatregel per begunstigde met lopende subsidieprogramma's voor hinterlandconnectiviteit gespecificeerd.

Art. 10 bepaalt dat er een jaarlijkse evaluatie plaatsvindt van de geselecteerde projecten aan de hand van op voorhand vastgelegde KPI's in de overeenkomst (per project) tussen de subsidiërende overheden en elke begunstigde. De KPI's hebben onder meer betrekking op de daadwerkelijke realisatie van vaste vaarschema's van de binnenvaartdiensten (inclusief vaste behandelingsvensters ter hoogte van de maritieme kaden) in vergelijking met wat maximaal mogelijk is, stijgende bezettingsgraden van de shuttles en de werkelijke jaarlijkse absolute toename van de maritiemecontainervolumes van de bijhorende shuttles in het afgelopen jaar.

De overeenkomst die de terminalhub of het consortium sluit met het departement MOW, Lantis en de deelnemende havenbedrijven en die de KPI's en financiële modaliteiten bevat, wordt eveneens voorgelegd aan de Inspectie van Financiën en de Vlaamse Regering. Bij eventuele stopzetting van projecten (op basis van te lage resultaten) kan desgevallend jaarlijks een nieuwe oproep gelanceerd worden.

De KPI's per project en de kwantitatieve gegevens die de administratie ontvangt naar aanleiding van de kwartaalrapportage die van de begunstigde(n) gevraagd wordt, stellen de overheden in staat om de steunmaatregel in zijn geheel te evalueren. Indien de vooropgestelde kwantitatieve resultaten niet bereikt worden, moet de steunmaatregel worden bijgestuurd en/of stopgezet.

De jaarlijkse bedragen die door de Vlaamse Regering vastgelegd worden in de lijst met geselecteerde consortia en terminalhubs worden overgenomen in de overeenkomst met elke begunstigde.

De som van de maximale jaarlijkse subsidiebedragen (vastleggingskredieten) voor alle

---

1 M.n. de vermeden marginale externe kosten door gebruik te maken van binnenvaart in plaats van wegvervoer.

2 Communautaire richtsnoeren betreffende staatssteun aan spoorwegondernemingen (2008/C 184/07), punt 107-109.

overeenkomsten zal het jaarlijks budget zoals aangemeld bij de Europese Commissie niet overschrijden (zie ook 3. A.).

Hoofdstuk 6. Buitenwerkingtredeing

Art. 11 De Europese Commissie laat in de beschikking met referentie SA.60177(2021/N) aan de subsidiërende overheden toe steun te verlenen voor activiteiten binnen een periode van vier jaar. Deze termijn gaat in op 1 januari 2022 en eindigt op 31 december 2025.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie nota VR 2021 1911 DOC.1288/1.

B. VERWERKING ADVIES IF

Zie nota VR 2021 1911 DOC.1288/1

C. VERWERKING ADVIES RAAD VAN STATE

De Raad van State gaf in zijn advies 70.562/3 vooral tekstuele en juridisch-technische opmerkingen. Alle opmerkingen van de Raad van State zijn overgenomen in de laatste versie van het subsidiebesluit.

- In de rubriek 'Rechtsgrond' werd het besluit aangevuld met de decretale rechtsgrond op basis waarvan Lantis de opdrachten die door het dit besluit wordt toegewezen kan invullen.
- In de rubriek 'Vormvereisten' in de aanhef wordt ook verwezen naar de beslissing van de Europese Commissie SA.60177(2021/N) van 6 augustus 2021 waarbij de Europese Commissie deze steunregeling op grond van artikel 93 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verenigbaar heeft verklaard met de interne markt.
- Onder 'vormvereisten' wordt verwezen naar het akkoord van de minister van begroting van 11 november 2021, in plaats van naar het advies van de Inspectie van Financiën van 27 september 2021.
- In artikel 2 wordt bepaald dat de voor subsidie in aanmerking komende inland terminals of terminalhubs zich bevinden binnen de rode cirkels op de plannen in bijlage bij het aan te nemen besluit.
- In art. 9, vierde lid wordt nu expliciet verwezen naar de grens van 30% van de vervoerskosten en 50% van de externe kosten die kunnen vermeden worden dankzij het gebruik van binnenvaartvervoer in plaats van wegvervoer; dit zijn de maxima die vastgesteld zijn in de communautaire richtsnoeren 2008/C 184/07 van de Europese Commissie.
- Uit de beslissing van de Europese Commissie SA.60177(2021/N) van 6 augustus 2021 blijkt dat het verschil in externe kosten van de binnenvaart ten opzichte van het wegvervoer, dat zal worden gebruikt voor de toepassing van het plafond voor de externe kosten, op 31,64 euro/1000 tkm wordt geschat. Dit verschil werd op suggestie van de Raad van State nu ook opgenomen in het besluit.

- De Raad van State merkte op dat er in artikel 9, vijfde en zesde lid van het besluit verwarring zou kunnen ontstaan tussen 'hubs' in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019 betreffende een vijfjarige subsidieregeling ter bevordering van de hinterlandconnectiviteit van de Vlaamse zeehavens via bundeling van binnenvaartvolumes en voorliggend besluit. De tekst van het ontwerp werd dan ook aangepast.
- Vermits in artikel 11 van het ontwerp niet de inwerkingtreding maar wel de buitenwerkingtreding van het te nemen besluit wordt geregeld, luidt het opschrift van hoofdstuk 6 nu 'Buitenwerkingtreding' in plaats van 'Inwerkingtreding'.
- Aangezien de kaart "corridor Zuid-Nederland", moeilijk leesbaar was, zal in de definitieve versie van het besluit gekozen worden voor een kaart met een hogere resolutie.

D. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

E. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeelsbestand en op het personeelsbudget.

F. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Niet van toepassing.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende een vierjarige subsidieregeling ter bevordering van de hinterlandconnectiviteit van de Vlaamse zeehavens via nieuwe corridorshuttles en frequentieverhogingen van terminalhubshuttles;
- 2° de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende een vierjarige subsidieregeling ter bevordering van de hinterlandconnectiviteit van de Vlaamse zeehavens via nieuwe corridorshuttles en frequentieverhogingen van terminalhubshuttles
- Oproep 'Selectie van projecten voor optimaliseren containerbinnenvaart in achterland Vlaamse havens'
- Europese beschikking SA.60177
- Het advies van de Raad van State